EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2022/1786

av den 4 maj 2022

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-Lisa) för budgetåret 2020

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-Lisa) för budgetåret 2020,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0116/2022), och av följande skäl:

A. Enligt inkomst- och utgiftsberäkningen ([1]) för Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-Lisa) (*byrån*) uppgick byråns slutliga budget för budgetåret 2020 till 240 119 000 EUR, vilket är en minskning med 16,74 % jämfört med 2019, då byråns budget hade ökats med 40,23 % jämfört med 2018. Byråns budget kommer nästan uteslutande från unionsbudgeten.

B. Revisionsrätten fastställer i sin rapport om årsredovisningen för byrån för budgetåret 2020 att man har uppnått en rimlig säkerhet om att byråns räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna vad gäller inkomster i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta. Revisionsrätten identifierade ett totalt belopp på 10 405 074,69 EUR i betalningar som den ansåg vara oförenligt med bestämmelsen i det relevanta ramavtalet, vilket motsvarar 4,1 % av de betalningsbemyndiganden som var tillgängliga 2020, och som därmed överskred den väsentlighetströskel som fastställts för revisionen och resulterade i ett uttalande med reservation om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna. Med undantag för de betalningar som inte uppfyller kraven drar revisionsrätten slutsatsen att de underliggande transaktionerna när det gäller betalningar för det budgetår som slutade den 31 december 2020 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet beklagar att insatser för uppföljning av budgeten under budgetåret 2020 resulterade i ett budgetgenomförande på 75,61 %, vilket fortfarande ligger långt under målet trots att det innebär en ökning med 31,10 % jämfört med 2019. Parlamentet noterar vidare att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena var 96,24 %, vilket är en ökning med 3,96 % jämfört med 2019.

2. Europaparlamentet noterar revisionsrättens iakttagelser om det stora antalet överföringar inom avdelningarna II och III i byråns budget, och noterar att byrån använde automatiska överföringar av icke-differentierade anslag för avdelning II på 10 200 000 EUR (59,4 %) av ett totalt belopp på 17 200 000 EUR för automatiska överföringar. Parlamentet noterar att byrån även använde icke-automatiska överföringar av åtagandebemyndiganden för avdelning III på 56 300 000 EUR (23 % av anslagen i den slutliga budgeten), främst relaterade till det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris), EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) och interoperabilitetssystemet, och att dessa icke-automatiska överföringar är betydligt lägre än de 159 000 000 EUR i icke-automatiska överföringar som gjordes 2019 (55 % av anslagen i den slutgiltigt antagna budgeten), samtidigt som de fortfarande utgör ett betydande belopp jämfört med den totala budgeten. Parlamentet noterar revisionsrättens slutsats att även om byråns verksamhet kan sträcka sig in på nästa år är det alltför stora antalet överföringar under avdelningarna II och III ett tecken på olika strukturella problem som påverkar efterlevnaden av artiklarna 9, 12 och 28 i byråns budgetförordning. Parlamentet uppmanar byrån att ta itu med dessa problem.

([1]) EUT C 114, 31.3.2021, s. 199.

3. Europaparlamentet beklagar att budgetgenomförandet var lägre än planerat. Parlamentet uppmanar byrån och kommissionen att tillsammans anpassa budgetplaneringen och tidpunkten för de relaterade rättsakterna bättre. Parlamentet konstaterar att byrån har vidtagit åtgärder för att förbättra situationen.

Verksamhetsresultat

4. Europaparlamentet välkomnar att byrån använder vissa verktyg som centrala resultatindikatorer för att bedöma det mervärde som dess verksamhet ger och för att förbättra sin budgetförvaltning. Parlamentet noterar att byrån uppdaterade sina interna centrala resultatindikatorer 2020, där tio av 30 indikatorer inte ändrades eller endast ändrades redaktionellt, en indikator ströks, en ny indikator infördes och andra indikatorer uppdaterades av olika skäl, såsom förändringar i byråns regelverk, insikter från revisioner och tillgång till bättre mått.

5. Europaparlamentet noterar att byrån enligt sitt uttalande har uppnått sina mål för 2020 enligt sin inrättandeförordning, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1726 ([2]), gjort framsteg mot de mål som fastställts i byråns långsiktiga strategi och uppnått de resultat som fastställs i dess årliga arbetsprogram för 2020, i fråga om både utfall och resultat. Parlamentet noterar att prestandan och tillgängligheten för de it-system som byrån driver överensstämde med de relevanta servicenivåavtalen. Parlamentet noterar att genomförandet av nya it-system och utvecklingen av interoperabiliteten mellan de nya och befintliga systemen fortsatte. Parlamentet noterar att genomförandet av det nya in- och utresesystemet försenades med två månader eftersom rådet (rättsliga och inrikes frågor) beslutade att skjuta upp idrifttagandet för att ge medlemsstaterna mer tid att förbereda sig. Parlamentet välkomnar att byrån rapporterar att tidsplanerna för genomförandet av de andra nya it-systemen inte påverkades negativt.

6. Europaparlamentet noterar att byrån 2020 undertecknade en övergripande teknisk ram i syfte att frångå silometoden för systemutveckling och systemdrift. Parlamentet noterar att den övergripande tekniska ramen syftar till att skapa ett avtalsrättsligt ramverk för utformning, utveckling, testning och genomförande av nya it-system.

7. Europaparlamentet betonar att byrån bidrar betydligt till ett säkrare EU genom att tillämpa den högsta nivån av informationssäkerhet och uppgiftsskydd för den information den anförtros, genom att tillhandahålla högkvalitativa tjänster och genom att bistå i arbetet med att anpassa medlemsstaternas tekniska kapacitet till deras behov. Parlamentet uppmärksammar att alla nödvändiga åtgärder måste vidtas för att undvika att de behandlade uppgifterna äventyras. Parlamentet noterar att byråns kapacitet att både förbättra befintliga och utveckla nya informationssystem ökades genom dess nya mandat som fastställs i förordning (EU) 2018/1726, som trädde i kraft den 11 december 2018. Parlamentet välkomnar byråns fortsatta ansträngningar för att anpassa sig till detta nya mandat under 2020.

8. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen i december 2020 antog förslaget till en e-Codex-förordning. Parlamentet välkomnar den överenskommelse som medlagstiftarna nått i detta avseende i december 2021. Parlamentet påminner om att byrån kommer att spela en avgörande roll för ett framgångsrikt genomförande av e-Codex-systemet och om att kommissionen bör överväga lämpliga resurser för denna ökning av byråns ansvarsområden.

Personalpolitik

9. Europaparlamentet noterar att 89,6 % av tjänsterna i byråns tjänsteförteckning var tillsatta den 31 december 2020. Av de 202 tjänster för tillfälligt anställda som får tillsättas enligt tjänsteförteckningen (jämfört med 172 godkända tjänster 2019) hade 181 tillsatts. Parlamentet noterar dessutom att 83 kontraktsanställda och 10 utstationerade nationella experter arbetade för byrån 2020, av de 111 kontraktsanställda och 11 utstationerade nationella experter som godkänts enligt tjänsteförteckningen.

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1726 av den 14 november 2018 om Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-LISA), om ändring av förordning (EG) nr 1987/2006 och rådets beslut 2007/533/RIF och om upphävande av förordning (EU) nr 1077/2011 (EUT L 295, 21.11.2018, s. 99).

10. Europaparlamentet noterar med oro könsfördelningen bland byråns högre chefer (två män (100 %) och inga kvinnor), i styrelsen (44 män (81,5 %) och 10 kvinnor (18,5 %)), och bland personalen överlag (184 män (69,7 %) och 80 kvinnor (30,3 %)). Parlamentet uppmanar byrån att i framtiden säkerställa en jämn könsfördelning på ledningsnivå och bland personalen. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att beakta vikten av att säkerställa en jämn könsfördelning när de nominerar sina ledamöter till byråns styrelse.

11. Europaparlamentet noterar de svårigheter som uppstått i byråns rekryteringsförfaranden till följd av covid-19-pandemin, som avsevärt fördröjde rekryteringen och inslussningen av ny personal, och att byrån rapporterade att 50 % av dess rekrytering som nådde den sista fasen direkt påverkades eller försenades med att tillträda tjänster på grund av covid-19-relaterade restriktioner. Parlamentet noterar att byrån rapporterar att den har inlett 25 urvalsförfaranden och att 19 förfaranden avslutats vid årets slut, vilket resulterade i 21 utfärdade och accepterade anställningserbjudanden.

12. Europaparlamentet noterar att byrån rapporterade att dess konfidentiella rådgivare fick sju ifyllda formulär för att informellt söka information och råd eller vägledning och stöd i fall av mobbning och konfliktsituationer. Parlamentet noterar att inga fall av formella trakasserier rapporterades efter mottagandet av informationen och att inga fall av trakasserier hänsköts till tribunalen under 2020. Parlamentet noterar att byråns konfidentiella rådgivare regelbundet utbildas och får stöd från externa experter.

13. Europaparlamentet välkomnar att byrån på ett korrekt sätt har genomfört revisionsrättens rekommendation om ordentlig bedömning av ansökningar i rekryteringsförfaranden.

Upphandling

14. Europaparlamentet välkomnar undertecknandet av den övergripande tekniska ramen, det största anbud som byrån någonsin undertecknat. Parlamentet noterar att byrån presenterar den övergripande tekniska ramen som en betydande innovation för byråns operativa inköpsmodell som förväntas generera betydande vinster i processen för hantering av leverantörer och kontrakt, bland annat bättre valuta för pengarna, stordriftsfördelar och snabbare upphandlingsförfaranden, samtidigt som byråns beroende av ett relativt litet antal leverantörer minskar. Parlamentet välkomnar det innovativa tillvägagångssättet, uppmuntrar byrån att fortsätta med denna strategi och uppmanar byrån att informera den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om huruvida vinsterna förverkligas och om hur de inneboende riskerna i den innovativa strategin hanteras av byrån.

15. Europaparlamentet noterar att utarbetandet av specifikationerna för anbudsinfordran avseende den övergripande tekniska ramen slutfördes i januari 2020 och att anbudsförfarandet inleddes den 29 januari 2020 för fyra delar och tillhörande tjänster, nämligen del 1: stöd till utformning, samordning, kvalitetssäkring och integration, del 2: utvecklingstjänster, del 3: infrastruktur (hårdvara, programvara och tillhörande tjänster), och del 4: testning och kvalificering. Parlamentet noterar att kontrakten för delarna 1, 2 och 3 undertecknades 2020, medan del 4 undertecknades i juli 2021. Parlamentet noterar att det är ett viktigt framsteg för byrån att ha slutfört dessa förfaranden, särskilt med tanke på de restriktioner som orsakats av covid-19-pandemin.

16. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten fann att byrån undertecknade ett specifikt kontrakt för en programvara som var en annan än den programvara som entreprenören erbjöd i sitt anbud för det tillhörande ramavtalet. Parlamentet noterar att byrån inte ändrade ramavtalet. Parlamentet noterar att enligt revisionsrättens iakttagelser utgör det en avvikelse från ramavtalet att köpa en annan produkt än den som ingår i prisanbudet till ett pris som skiljer sig från priset på den produkt som ursprungligen erbjöds. Parlamentet noterar revisionsrättens slutsats att det specifika kontraktet inte överensstämmer med ramavtalet och det gör inte heller den tillhörande betalningen på 10 399 834 EUR. Parlamentet noterar att byrån är medveten om revisionsrättens iakttagelser och understryker att byrån, efter revisionsrättens iakttagelse, reagerade snabbt och undertecknade en ändring av ramavtalet för att rätta till den ursprungliga försummelsen. Parlamentet noterar att byrån uppger att den bristande överensstämmelsen inte har lett till någon skada för byråns eller unionens ekonomiska intressen, eftersom den anser att utgifterna var motiverade. Parlamentet beklagar att byrån inte följde tillämpliga förfaranden, särskilt med tanke på det betydande belopp som berörs. Parlamentet noterar de omfattande överväganden som byråns verkställande direktör lade fram vid en utfrågning med parlamentets budgetkontrollutskott den 29 november 2021, varigenom det konstaterades att beslutet att förvärva programvaran i fråga var ett medvetet beslut av byråns ledning, i syfte att minska överlappningen av utbildning och stödinsatser och i slutändan minska byråns totala driftskostnader. Parlamentet betonar att även om kostnadsbesparingsmöjligheter kan antas måste de tillämpliga

upphandlingsreglerna alltid följas för att säkerställa att unionens skattebetalare får full valuta för pengarna genom transparenta och konkurrensutsatta upphandlingsförfaranden. Parlamentet uppmanar byrån att se till att upphandlingsreglerna alltid respekteras.

17. Europaparlamentet påpekar att bristen på särskilda administrativa befattningar kan ha en negativ inverkan på hur upphandlingsförfarandena inom byrån fungerar. Parlamentet uppmanar kommissionen och byrån att inleda en aktiv dialog om att förbättra byråns tjänsteförteckning, särskilt om lönegradsplaceringen för de tilldelade tjänsterna.

18. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten konstaterade att byrån undertecknade en beställningssedel för underhållstjänster för perioden 7 november 2020 – december 2024 (fyra år), vilket strider mot bestämmelserna i det relaterade ramavtalet som gjorde det möjligt att fakturera tjänster i förväg under ett år. Parlamentet noterar att revisionsrätten drog slutsatsen att det belopp på 5 241 EUR som betalats till entreprenören för tjänster som ska tillhandahållas efter den 7 november 2021 är oriktigt. Parlamentet noterar att även om det rör sig om ett relativt litet belopp bör anseenderisken med bristande efterlevnad av upphandlingsreglerna beaktas.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter, etik samt transparens

19. Europaparlamentet noterar byråns befintliga åtgärder och pågående insatser för att säkerställa transparens, förebyggande och hantering av intressekonflikter samt skydd av visselblåsare. Parlamentet noterar att byrån har regler för att förebygga och hantera intressekonflikter hos personalen. Parlamentet noterar att byråns styrelse den 23 december 2020 antog genomförandebestämmelser om förebyggande och hantering av personalens intressekonflikter för att på ett transparent och konsekvent sätt säkerställa hanteringen av situationer där intressekonflikter kan uppstå. Parlamentet noterar att dessa genomförandebestämmelser är tillämpliga på byråns personal, inbegripet den verkställande direktören och den vice verkställande direktören, utstationerade nationella experter, samt avlönade och oavlönade praktikanter.

20. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att byrån offentliggör intresseförklaringarna för sina styrelseledamöter och sin högsta ledning på sin webbplats. Parlamentet beklagar dock att meritförteckningar för styrelseledamöterna inte presenteras på dess webbplats. Parlamentet påminner om uppmaningen från den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten i ansvarsfrihetsförfarandet för 2019 till byrån om att offentliggöra dessa meritförteckningar på byråns webbplats för att öka transparensen.

21. Europaparlamentet uppmanar byrån att vidta åtgärder för att säkerställa full överensstämmelse med unionens transparensregler samt med grundläggande rättigheter och dataskyddsstandarder.

Internkontroll

22. Europaparlamentet välkomnar byråns årliga bedömning av sitt interna kontrollsystem, i vilken slutsatsen drogs att dess interna kontrollsystem finns på plats, fungerar och är ändamålsenligt, även om vissa förbättringar behöver göras. Parlamentet uppmanar byrån att införliva revisionsrättens iakttagelser om bristande efterlevnad av upphandlingsförfaranden i sin bedömning och att utvärdera effekterna av de konstaterade bristerna på principerna och komponenterna för intern kontroll.

23. Europaparlamentet noterar att genomförandegraden för revisionsrekommendationerna i slutet av 2020 var 65 % (24 rekommendationer genomfördes och 37 rekommendationer återstod att åtgärda). Parlamentet konstaterar att totalt fanns det 31 öppna rekommendationer i slutet av 2020, men att ingen av dem betecknades som ”kritisk”. Parlamentet noterar med oro att 13 rekommendationer hade löpt ut, vilket innebar att genomförandet av rekommendationen pågick trots att tidsfristen för genomförande hade löpt ut.

24. Europaparlamentet välkomnar de framsteg som gjorts när det gäller revisionsrättens iakttagelser och parlamentets ansvarsfrihetsresolutioner från tidigare år och det faktum att byrån korrekt har genomfört revisionsrättens rekommendation om korrekt bedömning av ansökningar i rekryteringsförfaranden. Parlamentet påminner om att arbetet med fyra återstående iakttagelser fortfarande pågår. Parlamentet uppmanar byrån att öka sina ansträngningar för att genomföra korrigerande åtgärder avseende revisionsrättens återstående iakttagelser.

Insatser mot covid-19 och driftskontinuitet

25. Europaparlamentet noterar de störningar som orsakats av covid-19-pandemin och som äventyrade byråns driftskontinuitet och tillgången till de befintliga stora it-systemen och genomförandet av de nya system som den anförtrotts. Parlamentet välkomnar att byrån trots dessa utmaningar säkerställde oavbruten tillgång till de befintliga stora it-systemen (Schengens informationssystem (SIS), Informationssystemet för viseringar (VIS) och Europeiska databasen över asylsökandes fingeravtryck (Eurodac)) och gjorde ytterligare framsteg när det gäller genomförandet av in- och utresesystemet, Etias och interoperabilitetspaketet. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att de riskreducerande åtgärder som byrån vidtagit gjorde det möjligt för den att minska de negativa effekterna av pandemin.

26. Europaparlamentet noterar att byrån minskade den fysiska närvaron av personal vid byråns anläggningar och vidtog åtgärder för att upprätthålla hälsosamma arbetsplatser för nyckelpersonal och därmed säkerställa driftskontinuitet för byråns system. Parlamentet noterar att byrån också var tvungen att vidta riskreducerande åtgärder för att minska covid-19-pandemins inverkan på utvecklingen och införandet av system på grund av störningar i leveranskedjorna under andra halvåret 2020 och på grund av reserestriktioner och tillträdesbegränsningar som hindrade personal och entreprenörer från att arbeta på plats. Parlamentet noterar att byrån trots dessa svårigheter gjorde betydande framsteg med viktiga projekt såsom genomförandet av andra generationen av SIS (SIS II), fas 2 av det automatiska fingeravtryckssystemet och integreringen av nya användare i SIS och VIS.

Övriga kommentarer

27. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att byrån utarbetade, förhandlade fram och undertecknade bilaterala samarbetsplaner med Europeiska stödkontoret för asylfrågor (nu Europeiska unionens asylbyrå), Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter och Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå (Enisa). Parlamentet noterar att byrån även fortsatte sitt samarbete med andra partnerbyråer, såsom Europeiska unionens byrå för utbildning av tjänstemän inom brottsbekämpning (Cepol) om utbildningsverksamhet, med Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån om SIS, in- och utresesystemet, Etias och interoperabilitet, med Cepol om VIS, begäran om kompletterande information vid de nationella enheterna (Sirene), SIS, in- och utresesystemet, Etias och interoperabilitet samt med Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust) om Eurodac och SIS.

28. Europaparlamentet välkomnar byråns aktiva närvaro på nätet under 2020, bland annat genom kampanjen ”Upptäck eu-Lisa”, byråns deltagande i 16 gemensamma åtgärder och kampanjer tillsammans med unionens byråer för rättsliga och inrikes frågor samt det interaktiva spelet quiz.eulisa.europa.eu. Parlamentet uppmuntrar byrån att fortsätta att marknadsföra sitt arbete, sin forskning och sin verksamhet för att blir mer synlig för allmänheten.

29. Europaparlamentet välkomnar att byrån har gjort betydande framsteg med projektet att göra en andra utbyggnad av sin tekniska anläggning i Strasbourg med den formella marköverföringen, från de franska myndigheterna till byrån, av den tomt på 20 000 m^2 som gränsar till dess nuvarande byggnadskomplex och som kommer att fungera som plats för den nya utbyggnaden.

30. När det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet hänvisar Europaparlamentet till sin resolution av den 4 maj 2022 ([3]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll.

([3]) Antagna texter, P9_TA(2022)0196.